

STANDARY POSTĘPOWANIA

w zakresie naboru cudzoziemców na studia

Rok akademicki 2026/2027

I. Cel

1. Zapewnienie przejrzystych, jednolitych i zgodnych z prawem zasad rekrutacji cudzoziemców.
 2. Ograniczenie ryzyka nadużyć wizowych i migracyjnych.
 3. Zapewnienie zgodności działań z:
 - o ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
 - o ustawą o cudzoziemcach i kodeksem wizowym;
 - o wytycznymi Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministra Spraw Zagranicznych;
 - o ustawą o języku polskim;
 - o kodeksem postępowania administracyjnego.
-

II. Zasady ogólne

→ Jednym z autonomicznych działań uczelni jest prawo do samodzielnego ustalania warunków przyjęć na studia. Jednakże działania te nie mogą naruszać zasad określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

→ Przyjęcia cudzoziemców na studia lub kształcenie w szkole doktorskiej mogą być prowadzone wyłącznie przez jednostki:

- zatwierdzone na potrzeby przyjmowania cudzoziemców w celu podjęcia lub kontynuacji studiów;
- niepodlegające obowiązkowi ww. zatwierdzenia (jeżeli nie została wydana decyzja o zakazie przyjmowania cudzoziemców)

(podst. prawna: art. 144-144b Ustawy o cudzoziemcach).

→ Studenci zagraniczni nie mogą stanowić więcej niż 50% ogólnej liczby studentów na danej uczelni w danym roku akademickim (podst. prawna: art. 323a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).

→ Jeśli odsetek cudzoziemców przekroczy 50%, uczelnia nie może przyjmować kolejnych studentów z zagranicy, dopóki proporcja nie wróci poniżej tej granicy.

1. Zasada legalności.

Uczelnia prowadzi nabór cudzoziemców wyłącznie w oparciu o obowiązujące przepisy prawa polskiego i europejskiego.

1.1 Ustawa – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (PSWiN):

- art. 69–72 (zasady rekrutacji);
- art. 79–80 (odpłatność za studia);
- art. 323–324 (studia cudzoziemców).

1.2 Ustawa o cudzoziemcach (UoC):

- art. 60 ust. 1 pkt 9 (wiza krajowa w celu studiów);
- art. 65 ust. 1 ba (obowiązek pisemnego zawiadomienia organu, który wydał wizę krajową z adnotacją „student” o skreśleniu cudzoziemca z listy studentów lub doktorantów);
- art. 114–116 (zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia);
- art. 144–147 (obowiązki informacyjne i cofnięcie zezwolenia);
- art. 144 ust. 4-5, 15-17 zatwierdzanie jednostki prowadzącej studia na potrzeby przyjmowania cudzoziemców w celu podjęcia lub kontynuacji studiów.

1.3 Kodeks postępowania administracyjnego (KPA):

- art. 6 (zasada praworządności);
- art. 7 (obowiązek dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego);
- art. 77 §1 (obowiązek zebrania i rozpatrzenia materiału dowodowego);
- art. 107 (elementy decyzji administracyjnej).

1.4 Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów:

- przepisy dotyczące dokumentacji przebiegu studiów;
- zasady potwierdzania efektów uczenia się.

1.5 Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie:

- uprawnienie do uznawania dyplomu ukończenia studiów za granicą za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu;
- uprawnienie do potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

1.6 Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dokumentów poświadczających znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach:

- katalog dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego albo języka obcego, w którym odbywa się kształcenie na studiach dla cudzoziemców ubiegających się o przyjęcie na studia.

1.7 Ustawa o języku polskim:

- Rozdział 2a. Urzędowe poświadczanie znajomości języka polskiego – certyfikat znajomości języka polskiego jako obcego;

- o art. 11a – tryb uzyskania certyfikatu (po zdaniu egzaminu lub bez konieczności zdania egzaminu).

1.8 Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie wzoru zaświadczenia jednostki prowadzącej studia lub kształcenie w szkole doktorskiej o przyjęciu cudzoziemca na studia stacjonarne lub kształcenie w szkole doktorskiej lub o kontynuacji przez niego studiów stacjonarnych lub kształcenia w szkole doktorskiej:

- o określenie wzoru zaświadczenia, który umożliwi przedstawienie w czytelny sposób wymaganych przez ustawę danych i informacji dotyczących cudzoziemca przyjętego na studia stacjonarne lub kształcenie w szkole doktorskiej (lub kontynuującego te studia/kształcenie).

2. Zasada przejrzystości.

Wszystkie wymagania rekrutacyjne, opłaty, procedury oraz warunki przyjęcia są publicznie dostępne (na stronie internetowej uczelni - w języku polskim i angielskim).

☞ zaleca się stworzenie instrukcji (krok po kroku) dla cudzoziemców ubiegających się o przyjęcie na studia.

3. Zasada rzetelnej weryfikacji.

Każda aplikacja podlega pełnej i indywidualnej analizie dokumentów.

4. Zasada odpowiedzialności instytucjonalnej.

Rekrutacja cudzoziemców nie może mieć charakteru masowego ani pozornego. Nie może być traktowana w sposób instrumentalny (np. wyłącznie w celu ułatwienia niezgodnego z prawem wjazdu lub pobytu na terytorium RP poprzez umożliwienie uzyskania wizy). Szczególny nacisk powinien być położony na realną weryfikację deklarowanych przez cudzoziemców kwalifikacji.

III. Weryfikacja formalna kandydatów

Uczelnia zobowiązuje się do:

1. Weryfikacji dokumentów edukacyjnych.

1.1 Uprawnienie do podjęcia studiów:

- sprawdzenia autentyczności świadectw i innych dokumentów (wymagany dokument potwierdzający wykształcenie – podst. prawna: art. 69 PSWiN, tłumaczenie przysięgłe dokumentów w języku obcym (art. 7 KPA));
- sprawdzenia uprawnienia do ubiegania podjęcia studiów (warunek formalny na podst. art. 326a PSWiN).

☞ **Przyjęcie kandydata na studia pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie uzależnione jest od posiadania świadectwa, które zostało w Polsce uznane na podstawie art. 326a ustawy PSWiN.**

☞ **Podmiotem odpowiedzialnym za wydawanie pisemnej informacji o zagranicznych:**

- **świadectwach uprawniających do ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;**
- **dyplomach potwierdzających ukończenie studiów, nadanie stopni lub tytułów naukowych**

jest Dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

☞ **Podstawą wydania wizy w celu odbycia studiów – z adnotacją „student” w przypadkach wskazanych w art. 64 a ust 1a UoC, tj dotyczących cudzoziemca, który został przyjęty na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie, jest m.in. posiadanie pisemnej informacji o zagranicznym świadectwie lub dokumencie (wydanej przez Dyrektora NAWA). Obowiązek ten nie dotyczy studentów przyjętych na II i III stopień studiów.**

☞ **Informacja Dyrektora NAWA nie jest wymagana:**

- **w przypadku świadectw z państw członkowskich UE, EFTA lub OECD oraz świadectw objętych umowami międzynarodowymi o uznawalności wykształcenia oraz świadectw IB i EB - dokumenty te uznane są automatycznie w celu ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub studia jednolite w polskiej uczelni (informacje o uprawnieniach do kontynuacji nauki można sprawdzić w systemie KWALIFIKATOR <https://kwalifikator.nawa.gov.pl/>) lub**
- **gdy kandydat o posiada decyzję kuratora oświaty o uznaniu świadectwa.**

Wnioski o wydanie indywidualnej informacji Dyrektora NAWA o zagranicznym świadectwie kandydat składa przez system SYRENA <https://syrena.nawa.gov.pl/>.

☞ **Cudzoziemcowi podejmującemu kształcenie w szkole doktorskiej wydaje się zezwolenie na pobyt czasowy. Pierwsze zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia wydaje się na okres 2 lat i 6 miesięcy, kolejne – na pozostały okres kształcenia, wydłużony o 6 miesięcy, nie dłuższy jednak niż 3 lata.**

2. Weryfikacji tożsamości:

- zgodność danych osobowych we wszystkich dokumentach (brak rozbieżności w aktach – podst. prawna: art. 77 kpa);
- kontrola dokumentu podróży (zgodnego z prawem – podst. prawna: art. 60 UoC) i okresu jego ważności (dokument ważny na okres planowanego pobytu – podst. prawna: art. 114 UoC).
- posiadanie przez cudzoziemca odpowiedniego tytułu pobytowego, który umożliwia podjęcie nauki – wize o numerze „09” w przypadku odbycia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich albo kształcenia się w szkole doktorskiej, a w przypadku innych form kształcenia oznaczonej numerem „11” (podst. prawna art. 60 UoC) lub karty pobytu.

3. Weryfikacji językowej:

- wymaganie dokumentu poświadczającego znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie – na poziomie biegłości językowej nie niższym niż B2;

→ Cudzoziemcy, którzy ukończyli szkołę średnią w Polsce (i posiadają polską maturę), nie są zobowiązani do przedkładania dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego. To samo dotyczy studentów, którzy ukończyli studia I stopnia, gdzie językiem wykładowym był polski.

→ Obywatele Unii Europejskiej nie są zobligowani do posiadania certyfikatu lub innego dokumentu poświadczającego znajomość języka wykładowego na poziomie nie niższym niż B2.

IV. Współpraca z pośrednikami rekrutacyjnymi

W celu umiędzynarodowienia uczelni i przyciągnięcia studentów z zagranicy, polska uczelnia może współpracować z pośrednikami rekrutacyjnymi.

1. Uczelnia może współpracować wyłącznie z podmiotami:
 - z którymi zawarła formalną umowę;
 - działającymi zgodnie z prawem polskim i lokalnym;
 - których wynagrodzenie nie zależy wyłącznie od liczby wydanych wiz.
2. Uczelnia:
 - prowadzi rejestr agentów;
 - monitoruje jakość ich pracy;
 - reaguje na sygnały o nadużyciach.

→ Niedopuszczalne jest: przyjmowanie kandydatów bez realnej weryfikacji, wystawianie dokumentów rekrutacyjnych bez zamiaru faktycznego kształcenia.

Uczelnie winny kłaść nacisk na to, by agencje nie pobierały od kandydatów dodatkowych, nielegalnych opłat i przestrzegały zasad etyki. Uczelnie powinny dokładnie sprawdzić sposób działania agencji działających z zagranicy, przede wszystkim rzetelności prowadzonej rekrutacji oraz szybko reagować na stwierdzone nieprawidłowości w doborze kandydatów na uczelnie.

V. Dokumenty wydawane kandydatom

Uczelnia wydaje dokumenty (zaświadczenie o przyjęciu, decyzję administracyjną) wyłącznie:

- po spełnieniu wszystkich wymogów formalnych;
 - po wniesieniu wymaganych opłat (jeśli dotyczy);
 - w formie zgodnej z obowiązującymi przepisami.
-

VI. Przeciwdziałanie nadużyciom migracyjnym

Uczelnia obowiązkowo:

1. Wpisuje do Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie i Nauce POL-on (zakładka „Cudzoziemcy”) dane studentów zagranicznych (imiona i nazwisko, numer PESEL lub dane dokumentu potwierdzającego tożsamość, obywatelstwo, nazwa państwa urodzenia, rok urodzenia, płeć, data wpisania na listę studentów/doktorantów, data złożenia ślubowania, data skreślenia z listy studentów/doktorantów, informacja o posiadaniu Karty Polaka) - podst. prawna: art. 343a PSWiN.
2. Monitoruje czy przyjęci studenci:
 - zostali wpisani na listę studentów (podst. prawna: art. 72 PSWiN);
 - podjęli studia (monitorowanie uczestnictwa w zajęciach – podst. prawna: art. 144 UoC).
3. Informuje właściwe organy w przypadkach:
 - niepodjęcia studiów;
 - skreślenia z listy studentów;
 - rezygnacji przed rozpoczęciem kształcenia.

 O skreśleniu z listy studentów/doktorantów uczelnia (rektor lub kierownik jednostki prowadzącej studia) niezwłocznie zawiadamia pisemnie organ, który wydał wizę, z adnotacją „student”. Informacja ta może stanowić podstawę do anulowania lub cofnięcia wizen (art. 65 ust. 1ba UoC).

 O skreśleniu z listy studentów/doktorantów odbywających studia w oparciu o zezwolenie na pobyt czasowy, uczelnia (rektor lub kierownik jednostki

prowadzącej studia) niezwłocznie zawiadamia pisemnie wojewodę, który udzielił cudzoziemcowi zezwolenia. Informacja ta może stanowić podstawę do anulowania lub cofnięcia zezwolenia (art. 149 ust. 3 UoC).

☞ W przypadku braku informacji co do tytułu pobytowego i organu wydającego, można posiłkować się informacją o państwie pochodzenia (dostępną w wykazie studentów w POL-on), które w większości przypadków jest również krajem pochodzenia cudzoziemca i aplikowania o wizę. W przypadku trudności z ustaleniem konsula wydającego wizę, można skontaktować się z MSZ a w przypadku cudzoziemców podejmujących naukę posiadających karty pobytu - z UdSC.

4. Wprowadza procedury:
 - potwierdzenia przyjazdu studenta;
 - potwierdzenia rozpoczęcia kształcenia.

Uczelnia realizuje obowiązki informacyjne wobec właściwych organów zgodnie z art. 144-147 UoC.

☞ **Brak realizacji tych obowiązków może skutkować konsekwencjami przewidzianymi w przepisach dot. nadzoru nad działalnością uczelni (PSWiN: Dział XIII. Nadzór nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki).**

VII. Transparentność finansowa

Uczelnia:

- jasno określa wysokość opłaty rekrutacyjnej i czesnego;
- wskazuje terminy płatności;
- określa zasady ich zwrotów;
- unika niejasnych opłat manipulacyjnych.

Wszelkie warunki finansowe powinny być dostępne publicznie.

VIII. Obsługa studenta po przyjęciu

Zaleca się:

1. Przekazanie studentom zagranicznym informacji o:
 - procedurach wizowych;
 - legalizacji pobytu;
 - ubezpieczeniu zdrowotnym;
 - zakwaterowaniu.

2. Zapewnienie:

- wsparcia administracyjnego;
 - opiekuna roku / koordynatora ds. studentów zagranicznych.
-

IX. System kontroli wewnętrznej

Rekomenduje się:

- coroczny audyt procedur rekrutacyjnych;
 - wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za rekrutację cudzoziemców;
 - prowadzenie dokumentacji umożliwiającej kontrolę przez organy państwowe.
-

X. Odpowiedzialność i sankcje wewnętrzne

W przypadku stwierdzenia naruszeń uczelnia:

- podejmuje działania dyscyplinujące wobec pracowników;
 - rozwiązuje współpracę z nierzetelnymi pośrednikami;
 - aktualizuje procedury zapobiegawcze.
-

Podsumowanie

Rzetelna rekrutacja cudzoziemców:

- stabilnie rozwija umiędzynarodowienie polskich uczelni i buduje ich pozycję na arenie międzynarodowej;
- ogranicza ryzyko nadużyć i nieprawidłowości – m. in. fikcyjnych rekrutacji, pośrednictwa bez kontroli, ogranicza przypadki podejmowania studiów wyłącznie w celu uzyskania wizy;
- zapewnia bezpieczeństwo prawne uczelni – zmniejsza ryzyko sankcji administracyjnych.